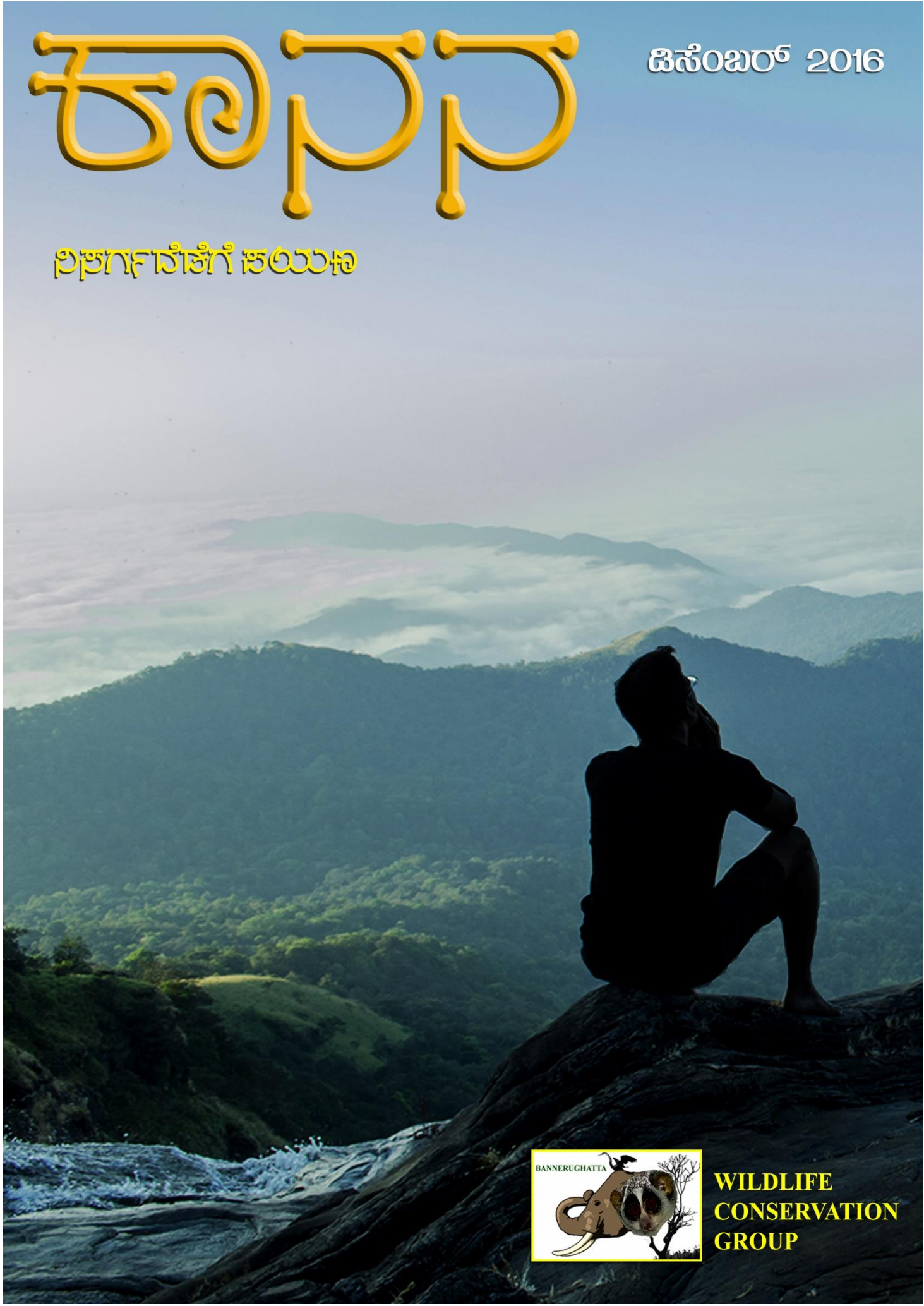


ಕಾನ್ಸರ್ವ

ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016

ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ



**WILDLIFE
CONSERVATION
GROUP**

ಕಾರ್ಪ

ಲಿಪಿಗವೇಚೆಗೆ ಪಯಣ



ಮುಖಪುಟ

ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಡು

© Karthik AK



WILDLIFE
CONSERVATION
GROUP

- * ಜೀವ ಸದೃಶ ನೆಲೆ-ಭರತ ಖಂಡ
- * ನೆನಪಿಡಿ, ನಮಗಿರುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ
- * ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು
- * ಅಧ್ಭುತ (ಕವನ)
- * ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ
- * ಮಣ್ಣೇ ಹೊನ್ನು

ಲೇಖಕ ವೃಂದ

ಮುರಳಿ .ಎಸ್

ಧನಂಜಯ ಜೀವಾಳ .ಬಿ .ಕೆ

ಜೈಕುಮಾರ .ಆರ್

ಕೃಷ್ಣನಾಯಕ್

ವೃಜುಲಾಲ್ .ಎಮ್ .ವಿ

ಯಶವಂತ .ಆರ್

ವಿನ್ಯಾಸ

ಅಶ್ವಥ .ಕೆ.ಎನ್

ಮುಖಪುಟ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ

ಕಾರ್ತಿಕ .ಎ .ಕೆ

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಮುರಳಿ .ಎಸ್

ನಾಗೇಶ್ .ಓ .ಎಸ್



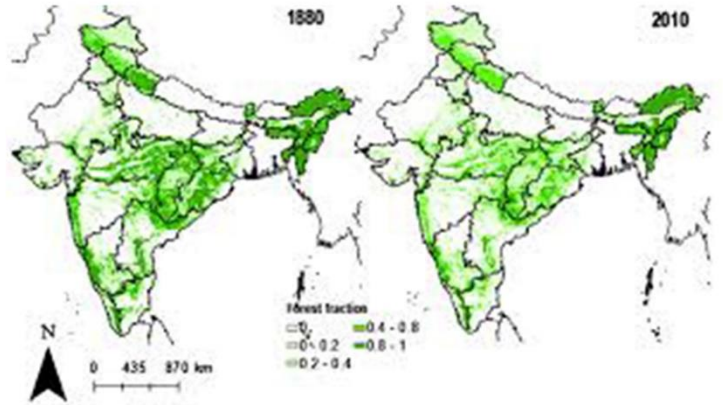
ಮಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಅನ್ನ ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವುದು, ಬಟ್ಟೆ ತೋಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬದುಕುಳಿದಿರುವುದೇ ಈ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ. . . ಇದಲ್ಲ ಏಕೆ? ಎನ್ನುತ್ತಿರಾ. . . ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಆ ಸಂದರ್ಭ ಇದೀಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಡಿಸೆಂಬರ್ 5 "ವಿಶ್ವ ಮಣ್ಣಿನ ದಿನ" ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ನಗರಗಳು ಬಹು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿವೆ, ಅತೀ ವೇಗವಾಗಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ಅಂತರ್ಜಲಕ್ಕೂ ಮುಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಆಧುನಿಕ ವಿಶ್ವದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಗಾಳಿ ಮುಂತಾದ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ತುರ್ತಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ವಿಘಟನೆಗೊಂಡ ಹ್ಯೂಮಸ್ ಸಹಿತ ಉಂಟಾಗುವ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮಣ್ಣಿನ ಉಪಯುಕ್ತ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನ್ನು ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಉಷ್ಣಾಂಶದ ಏರು - ಪೇರು, ಆದ್ರ್ವತೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸವಕಳಿಯಿಂದ ತಡೆದು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆ ಕೂಡ...! ಆ ಗಳಿಗೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ.



ಜೀವ ಸದೃಶ ನೆಲೆ - ಭರತ ಖಂಡ

ಭಾರತೀಯ ಧೀಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಹಸಿರು ತುಂಬಿದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಕುರುಹಿನ ಪಟ್ಟಣಗಳಿದ್ದವು. 2016ನೇ ಈ ದಿನ ವಿಲೋಮವೇ ಸರಿ. 120 ಕೋಟಿ ದಾಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಇಂದೂ ಕೂಡ ವನ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಜೊತೆಸಾಗಿದೆ. ಮಾಸಗಳು, ಆ ಋತುಮಾನಗಳು, ವಸಂತದ ಅರಳುವಿಕೆ, ಜಾಲಾರಿಯ ಘಮ, ಅರುಣವರ್ಣದ ಮುತ್ತುಗ ಹೂ, ಬೂರ್ಗದ ಕೆಂಪು ಗರ್ಭ...ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಸ್ಮಯ ಚಿತ್ರಣವೇ ಸರಿ. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾರತೀಯ ಚೀತೆ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ಕೃಷ್ಣಮೃಗ ಈಗಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅನ್ಯವಾಪ, ಕ್ರೌಂಚ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆ ಈಗಲೂ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಜರು, ವೈಸ್ ರಾಯ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಹುಚ್ಚಿನ ಕೆಡ್ಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಆನೆ, ಹುಲಿ, ಬಾತು, ಗೌಜಲು ಪ್ರಾಣಿತ್ತಿದ್ದ ನೆಲೆಗಳು, ಈಗ ರಕ್ಷಿತಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಳಿದಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಿಡಿತ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಹುಲಿಯಿರುವ ಕಾರ್ಬೆಟ್, ಬಂಡೀಪುರ, ಸಿಂಹವಿರುವ ಗೀರ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಜನಾಂಗ, ಅಂದಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಕರೆದೊಯ್ದು ತೋರಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆನ್ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷುದ್ರ ಜೀವಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇಂದು ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ



source: Tian et al. 2014 Global & Planetary Change 121:78-88

ಜೀವಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳು ಕ್ಷುದ್ರ ಜೀವಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಭಾರತದ ಸಿಂಹಗಳು, ಒಂಟಿ ಕೊಂಬಿನ ಘೇಂಡಾಗಳು 1900 ರಲ್ಲಿ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿವೆ. ಪಟ್ಟಿಹುಲಿ-ಇದು ಕೆಟ್ಟ ಹುಲಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಮಾಡಿ, ಬಂದೂಕುಗಳ ಹೊಗೆಯಾಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾಲ ಮಾಯವಾಗಿ ಈ ವರ್ಷವಷ್ಟೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಅಂದಿನ ಜುನಾಗಡದ ಮಹಾರಾಜರೋ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವೈಸ್ ರಾಯ್ ಗಳೋ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರಾಗಿ ಪುಳಕಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಚೀನ ಬರಹಗಳ ಆ ನಾಡು ಪರದೇಶದ

ಪರಪರಂಪರೆಯ ರಾಯಭಾರಿಗಳಾದ ಪೆಟ್ರೋ ಡೆಲ ವೇಲಾ, ಹುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆ ವರ್ಣನೆ, ಮಾರ್ದನಿಸುವ ವಸಾಹತುಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಚದುರಿದ ವನ್ಯಪರಂಪರೆ...



ಹುಲಿ ಬೇಟೆಯ ಹುಚ್ಚು ತಂಡ 1926

ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ವನ್ಯಜೀವಿ, ಅರಣ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನರಿಯಲು ಕೊಂಚ ಇತಿಹಾಸ ಕೆದಕಬೇಕು. ಬಹುತೇಕ ಇಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಹುಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಇನ್ನಿತರ ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದವರೆಗೂ ರಾಜಮನೆತನದ, ಬ್ರಿಟೀಷ್ ವೈಸ್ ರಾಯ್ ಗಳ ಮೋಜಿನ ತಾಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ 1880 ಸುಮಾರಿಗೆ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ,

ಬಂಡೀಪುರದಂತಹ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆಂದೂ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂಬ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದೊದಗಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಲ್ಸನ್ ಒಬ್ಬನೇ 300 ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಚೆಂಡಾಡಿದ್ದನು. ರಾಜ ಉರ್ಮದ್ ಸಿಂಗ್ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚು ನೆತ್ತಿಗೆರೆದ್ದರಿಂದ 116 ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದ್ದನು. ಮಹೇಶ್ ರಂಗರಾಜನ್ ಪ್ರಕಾರ 1875-1925 ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ 80,000 ಹುಲಿಗಳ ಮಾರಣ ಹೋಮ ನಡೆದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದ ಜಿಮ್ ಕಾರ್ಬೆಟ್ 1934 ಸುಮಾರಿಗೆ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದರು. ಅಕ್ಬರ್ ಕಾಲದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿತಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಅತಿರೇಖದ ಹುಚ್ಚು ಕ್ರಮೇಣ 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಟೈಗರ್', ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧೀರವರ ಕೊಡುಗೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಂತಿತು. ಮೊಘಲ್ ದರ್ಬಾರ್ ಇಂದ ಶುರುವಾಗಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ರಾಜ್ ಗೆ ಆಂತ್ಯಗೊಂಡು, ಸ್ವತಂತ್ರ ನಂತರ ಅನೇಕ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಮಣಿದ ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಸ ವನ್ಯ ವಸಾಹತುಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲಾಯಿತು. ವನ್ಯ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬೇಟೆಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಂತಿದ್ದ ಕಿಯೋಲ್ ಡಿಯೊ, ಭರತ್ ಪುರ 1956ರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಕ್ಷಿಧಾಮವಾಯಿತು. 900 ಚ.ಕೀ ರಷ್ಟು ಅಣ್ಣಾಮಲೈ ರಕ್ಷಿತಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯ, ಗೀರ್ ಸಿಂಹ ರಕ್ಷಿತಾ ಪ್ರದೇಶ, ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಕಾಜಿರಂಗ ...ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹರಿಯಾಣದ ಸುಲ್ತಾನ್ ಪುರ ಝೀಲ್ ಹಾಗೂ 1972 ಯ ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ತದನಂತರ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ, ಸೈಲೆಂಟ್ ವ್ಯಾಲಿ, ಚಿಲಿಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು 515 ರಕ್ಷಿತ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವು. ಪವಾಡ ಸದೃಶವೋ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ದಾರ್ಶನಿಕವೋ ಏನೋ ಸಾಕಷ್ಟು ವನ್ಯವಲಯ, ಈಗಲೂ ಮುಂದೆಯೂ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ

ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. 1970ರ ಸರ್ಕಾರ “ವನ್ಯಜೀವಿ”ಯ ಅಧಿಕೃತ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಇದರಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯವೆಂಬ ಸ್ವಷ್ಟ ನಿಲುವಿನ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ನಿಯಮಗಳು, ಕಾಯಿದೆಗಳು, ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಕೆಲವು ವಲಸೆ ಜಲಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲಿಟ್ಟು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿರುವಂತದ್ದು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ.



ಕನಕನಹಳ್ಳಿ ನದಿ (ಇಂದಿನ ಕನಕಪುರ) 1799, ಎಲಿಷ ಟ್ರಾಪರ್ಡ್.

ನಗರೀಕರಣವೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಕುದುರೆಯ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು, ತೀರದ ದಾಹಕ್ಕೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಯಾವ ನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ನೂರಾರು ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತರುವ ಪರಿಪಾಠವಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾವೇರಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ್ದೇ ಆ ನಗರಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿದ ಶಾಪ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನುಂಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಜಲವಿದ್ಯುತ್

ಘಟಕಗಳು, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ದಟ್ಟ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಅರಣ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿವೆ. ಕಬಿನಿಯಂತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ ವನ್ಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲೋಲವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದೆ. ದಟ್ಟದವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯದ ಮಾದರಿ ಮಾಡಿ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ನಂತರ ಕಂಪನಿಗಳು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡವು. ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ, ಖಾಲಿಯಾದೊಡನೆ ಆಂಧ್ರ, ಓಡಿಶಾ, ಅಸ್ಸಾಂವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಕಾಗದ ಯೋಗ್ಯ ಮರಗಳು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿತು. ಆಮೇಲೆ ಬಿದಿರಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅದರ ಸಂತತಿ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿತು. ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಸರ್ಕಾರ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯೇತರ ಭೂಮಿ ವಿನಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿತು. ಆಹಾ!

ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಮೇವು, ಉರುವಲು, ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆ ಇಟ್ಟರೆ ಹಲವು ರಸ್ತೆಗಳು, ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳು ದಟ್ಟದವಿಗಳ ಹೃದಯ ಸೀಳಿವೆ. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ಇತ್ತಿವೆಯಾದರೂ ಭರಿಸಲಾಗದ ನಷ್ಟವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಭಾರತದ ವನ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ, ವಿನಾಶದ ನಂತರ ಕಲಿತ ಪಾಠದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹಾದಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ನಂತರದ

ಧೋರಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋ, ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೋ ಎಂಬ ತಳಮಳವಿಲ್ಲದೆ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಆಗದೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಕಾರ್ಯಾಂಗವೆಲ್ಲವೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ವನ್ಯಲೋಕದ ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶವೂ ನಿಖರತೆಗೆ ದೂರದಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿವೆಯಾದರೂ ಅಮೇಜಾನ್ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೇವೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲು ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ. “ಮನುಷ್ಯನ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಖಚಿತ” ಎಂಬ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸೈ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಾಂಗತ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮದು ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶವಾದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಕೃಷಿಪಾಲಾಗಿ, ಕೃಷಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ವನವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಬರಡಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಇಂದಿನ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ದೃಗ್ಗೋಚರಿಸಿದರೂ, ಕಾರಣ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಬೆಳೆ, ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನದ ಕಳೆ ಬಾಡಿದೆ. ಜಾಗತೀಕ ತಾಪಮಾನದ ವೈಪರೀತ್ಯ ದೂರದ ರೈತನೊಬ್ಬನಿಗೆ ತಟ್ಟಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಆಘಾತಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯೇ.

ಗಜಕಾರ್ಯ

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇಂದಿನ ಅರಣ್ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದರೆ ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡ 2.8% ಬರಬಹುದು. ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾಯ್ದೆ, ಪರಿಸರ ಕಾಯ್ದೆ ಇನ್ನಿತರೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರದೇ ಇರದಿದ್ದರೆ ಕೈಗಾರಿಕರಣ, ನಗರೀಕರಣದ ಭರಾಟೆಗೆ ಅವು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಮೆಯ ಗರಿ - ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು, ಅರುಣಾಚಲ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಅನೇಕ ಹುಲಿಧಾಮಗಳು-ಅಮರಧಾಮಗಳಾಗಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಳಿದುಳಿದಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಹಕ್ಕೂ ಕೂಡ. ತಡಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಕೂಡ ಅಸಮಂಜಸವಾದೀತು. ಈ ಹಕ್ಕು, ಬಾಧ್ಯತೆ, ಹೊಣೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತು ಪೋಷಿಸುವುದು ಒಳಿತು. ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ತಟಸ್ಥ ನಿಲುವು ಕೂಡ ಅಪಾಯ ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಾಶ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು



1900 - ಚೀತಾ ಬೇಟೆಯ ತಂಡ, ಹೈದರಾಬಾದ್.



ಷಾ ಆಲಂ 1764 ಭಾರತೀಯ ಚೀತಾ

ರಕ್ಷಣೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ದೂರದ ಮಾತು. ಅಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾನವ ಪರಿಸರ ಅನುಬಂಧದ ಜೀವನಚಕ್ರ ಶುರುವಾಗುವ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ, ಇಂದೇ. ಸ್ವಾರ್ಥ, ಅಸಡ್ಡೆ ತೊಲಗಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಅಂಕುರಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಹರಿಯಬೇಕಿದೆ.

“ಇಂದು ನಾವು ನಿರ್ಭರವಾಗಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ನಮ್ಮ ಹಿರೀಕರು ಕೂಡಿಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಎರವಲು ಪಡೆದದ್ದು” ಎಂದು ನಮ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಳಲು ತೋಡಿದ್ದರು. ಇಂದಿಗೂ ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತವೇ ಸರಿ. ಸ್ವತಂತ್ರ ನಂತರದ ದಾರಿತಪ್ಪಿದ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಮುಂಬರುವ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಘನತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಬಹುದು. ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸುವಂತ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದಿವೆ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಭಾರತದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಕುಲ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಸೋಕದ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ವನಗಳು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿವೆ. ಈಗಲೂ ಅನ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೀಟಗಳು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕವಿಗಳ ವರ್ಣನೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡು ಮನಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದ್ದ ಆ ವೈಭವೋಪೂರಿತ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಉಳಿದಿವೆಯೆಂದರೆ ಹೃದಯ ಹಗುರವಾಗುತ್ತದ್ದಲ್ಲವೇ!! ಬಂಡೀಪುರದಂತ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಂಟನ, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿರುವ ಯೂಪಟೋರಿಯಮ್, ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಟೀ ತೋಟಗಳು ಕೆಲವು ಆತಂಕ ತರುವ ವಿಷಯಗಳು. ಅನೇಕ ಅರಣ್ಯಗಳು ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆ ರಹಿತ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದಂತಹ ಅರಣ್ಯಗಳು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡು ರಕ್ಷಿತವಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸಸ್ಯಕಾಶಿಯ ಸಂವೃದ್ಧತೆ ಗುಣಾತ್ಮಕವೇ ಸರಿ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ನಿಧಾನವಾದರೂ ಸುಸ್ಥಿರ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಫಲ ನೀಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಂಡೀಪುರವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಆದರೆ ಸಾರಿಸ್ವದಂತಹ ಉದಾರಣೆಯು ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಇದೆ.



ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಐಕ್ಯತೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಆದರೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎಡವಿಲ್ಲವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ ಹೊರತು ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಭಾವನೆಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡಗಿನ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟುಕುತ್ತೇವೆ. ಆ ಭಾವನೆ ಅನುಭವಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಲಾರದು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣದ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಕಲೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕಿದೆ. ನಗರೀಕರಣಗೊಂಡ ನಗರಗಳು, ನಾಗರೀಕತೆಯ ಅನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚವಾಯಿತೇ?

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಂತೆ ಇಕೋ ಅಥವಾ ನೇಚರ್ ಕ್ಲಬ್ ಗಳು ಕುಂಭಕರ್ಣ ನಿರ್ದೇಯಿಂದೆದ್ದು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಗಣಕೀಕೃತ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕು, ಆದರೆ ಭೌತಿಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕೆ ಹೊರತು ಅದೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಬಾರದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚದುರಿದ ಮೋಡಗಳಂತೆ ಹರಡಿರುವ ಪರಿಸರದ ಕೆಲಸ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಗಬೇಕು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸೇ ನಿಜ, ಆದರೂ ಪ್ರಧಾನ ಆಧ್ಯತೆ ಅಗತ್ಯ.

ಕೊನೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಈ ಲೇಖನದಿಂದ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸ, ಅತಿಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡಿದ್ದರೆ ಇದರ ವೈಫಲ್ಯವೆ ಸರಿ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವೇ ಅಲ್ಲ, ಇದು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ.



ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ವನ್ಯಸಂಕುಲ ರಕ್ಷಣೆ, ಭಾರತದ ಪರಂಪರೆಯ ಅನನ್ಯತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅರಣ್ಯಗಳು ವನ್ಯಸಂಕುಲಗಳೇ ಭಾರತದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಇವು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ, ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಕವಿವರೇಣ್ಯರ ಆಸ್ತಿ ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುಂಟಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕರ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ, ಇದು ನನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಬುದು ಹೃದಯದಾಳದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯ ನೆಲಕಟ್ಟುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ಹಣವೆಂಬ ದುರ್ಬೀನಿನ ಮೂಲಕ ಕಾಣುವ ನೋಟ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೋನಗಳಿಂದ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ, ಹೆಚ್ಚು ದೇಣಿಗೆ ಹರಿದುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲು ನಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಓಡಲಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕುಳಿತಿರುವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಿದ್ದರೂ ಕೀಟನೋಟದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕಳವಳಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನಕ್ಕೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ...



ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಕಾಡು, ದಾಂಡೇಲಿ.

- ಮುರಳಿ .ಎಸ್



ನೆನಪಿಡಿ, ನಮಗಿರುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ...!



ಮೂಡಿಗೆರೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ನಡುವೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯ ರಸ್ತೆ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಸಕಲೇಶಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಶಿರಾಡಿ ಘಾಟಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಕಳಸ-ಹೊರನಾಡು, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸಹಾ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಹಾಗೂ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಲು, ಅಗಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮೂಡಿಗೆರೆ-ಭೈರಾಪುರ-ಶಿಶಿಲ-ಕೊಕ್ಕಡ ರಸ್ತೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಯಾರಿಗಾಗಿ? ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೋ? ಅರಣ್ಯ ಲಾಟಿ ಹೊಡೆಯುವವರಿಗೋ? ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಧನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೋ?

ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ “ಲಾಟಿಕೋರರೊಡನೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ, ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಕೈಜೋಡಿಸಿದರೆ ದೇಶವನ್ನೇ ಮಾರುವ ಲಾಟಿಕೋರರ ಇರಾದೆ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಖಜಾನೆಗಳಾಗಿವೆ”. ಮರಗಳು ಓಟು ಹಾಕದಿದ್ದರೂ ಈ ದೇಶದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಒಂದೊಂದು ಮರವೂ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ತೂಗುವ ಕರಿಕಲ್ಲುಗಳೂ, ದುಡ್ಡು ಹರಡಿ ಬಿದ್ದಂತಿರುವ ಮರಳಿನ ದಿಬ್ಬಗಳೂ ಲಾಟಿಕೋರರ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಂತೆ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲಾಟಿ ಹೊಡೆಯುವ, ಹೊಡೆದ ಲಾಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ಅದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವ, ಪಡೆದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಈ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ವರ್ತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದೆ.





ಮೂಡಿಗೆರೆಯಿಂದ ಭೈರಾಪುರಕ್ಕೆ 25 ಕಿ.ಮೀ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಳೆಕಾಡಿನ, ಕಡಿದಾದ ಏರುತಗ್ಗಿನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ, ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯದ ತೊಟ್ಟಿಲಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾರಣ ಹೋಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸುಮಾರು 10-15 ಕಿ.ಮೀ. ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ, ಹೊಳೆಗುಂಡಿ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಕ್ಕಡ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಜಿರೆ ತಲುಪಲು 47 ಕಿ.ಮೀ. ಸಾಗಿದರೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಯಿಂದ ಉಜಿರೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 87 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿ ಸಾಗಿದರೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಯಿಂದ ಉಜಿರೆಗೆ ಕೇವಲ 57 ಕಿ.ಮೀ. ಆಗುತ್ತದೆ.

ಯಾರೋ ಎಲ್ಲೋ ಯಾರನ್ನೋ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿಯೋ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿಯೋ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಕಾಡನ್ನು ಕಾನೂನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೋಜು-ಮಜಾ ಉಡಾಯಿಸಲು ರೆಸಾರ್ಟ್,



ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಮಾಯಕ ರೈತರ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೊರಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಈ ತರಾತುರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಮೋಡ ತಡೆದು, ಮಳೆ ಸುರಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಈ ಪರ್ವತ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಎಂದೆಂದೂ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗದ ಜೈವಿಕ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ

ಅಡಿಗಟ್ಟಲೆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ 250"-300" ಮಳೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದ ಜಲಮೂಲಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ, ಭೂಕುಸಿತ, ಕೊರಕಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣು. (ಇತ್ತೀಚಿನ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗುತ್ತಿ-ದೇವರಮನೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಗಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪರಿಸರ ಮಾರಣಹೋಮವನ್ನು ತಾವು ಸಂದರ್ಶಿಸಬಹುದು). ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ?, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

ವಿಪರೀತ ಹವಾಮಾನದ ವೈರುಧ್ಯವಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ತೆರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಯ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೋ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹುನ್ನಾರ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.



ಈ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಭೈರಾಪುರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ತಲೆಸವರಿ, ತೆಪ್ಪಗಿರಿಸಿ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸುವ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಗೌರವದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ರೈತಾಪಿ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ನಗರ ಜೀವನ, ಆಧುನಿಕತೆಗಳ ಗಿಮಿಕ್-ಗ್ಲಾಮರ್‌ಗಳಿಂದ ಮರುಳು ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಮಾರುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ದೈನೇಸಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನೂಕುವ ಹುನ್ನಾರ ಈ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳದು.

ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅನುಮತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕಾಡುಗಳು ಸಾಂದ್ರತೆ ಪ್ರಮಾಣ 1ರಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಪರೂಪದವೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ.

ಧೂಪದಮರ, ಬೆತ್ತ, ಸಿರಿಹೊನ್ನೆ, ಕುಳುಮಾವು, ಗಂಧ, ಬಿದಿರು, ನಂದಿ, ನೇರಲೆ, ರಾಮಪತ್ರ, ಮಂತಹುಳಿ, ಜರಿಸಸ್ಯ, ಈಚಲು, ನವಿಲಾಡಿ, ಮದ್ದರಸು ಹೀಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಭೇದದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಈ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಸಾವಿರಾರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಯೋಗದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಮೂಲ ಈ ಕಾಡು. ಆನೆ, ಶಿಂಗಳೀಕ, ಮುಸಿಯ, ಕಾಡೆಮ್ಮೆ, ಕಡವೆ, ಕಾಡುಹಂದಿ, ಹುಲಿ, ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ, ಬರ್ಕ, ಉಡ, ನವಿಲು,



ತಾಟಿನಕ್ಕಿ, ಹಾರುವ ಓತಿ, ಮಂಡಲ, ಕಾಳಿಂಗ, ನಾಗರ, ಹಸಿರುಹಾವುಗಳು, ಚಿಟ್ಟೆ, ಹದ್ದು, ಗೂಬೆ, ಜೀರುಂಡೆ, ಕಡಬ, ಸಿಕಾಡಾ, ಕಪ್ಪೆ, ಆಮೆ, ಕಾಡುಹಂದಿ, ಅಪರೂಪದ ಮತ್ಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಕಾಡುಬೆಕ್ಕುಗಳ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಆವಾಸವನ್ನು ಅವಿವೇಕದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಚಲಿತಗೊಳಿಸಲು ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದವರು ಯಾರು? ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬದುಕಲು ಮಾನವನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಇತರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮಾನವನ ಅನಗತ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಈ ಭಾಗದ ನದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹರಿವಿನ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಡಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಭೂಮಿಗಳತ್ತ ಆಹಾರವನ್ನರಸಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಜನ-ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿ ತನ್ನ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಭೂಮಿ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮರದ ಮೇಲಿರುವ ಆರ್ಕಿಡ್‌ಗಳು, ತೊಗಟೆಯಡಿ ವಾಸಿಸುವ ಹುಳುಹುಪ್ಪಟೆಗಳು, ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಪೊಟರೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ನೆಲದಡಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗುವ ಅಣಬೆಗಳು, ಯಾವುದೋ ಕೊರಕಲಿನಿಂದ ಜಿನುಗಿ ಬೃಹತ್ ನದಿಗೆ ಜೀವನೀಡುವ ಸರುಕಲುಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವ ಜವುಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ತನ್ನದೇ ಆದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಪಡೆದಿರುವ ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಬಂಜರು ಪ್ರದೇಶ, ಮರಗಳು ಬೇರಿಳಿಸಿ ಬಾಷ್ಪೀಕರಿಸುವ ನೀರು, ಮೇಲ್ಮಣ್ಣಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು, ಕಲ್ಲಿನಡಿಯ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ, ದೊಣೆಗಳೊಳಗಿನ ಸರೀಸೃಪಗಳು. ಈ ಪೃಥ್ವಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪಡೆದಿರುವ ಕೊಡುಗೆ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತವರ ಕೈಗೆ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಬೇಕಾದ ಹೊಣೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದು.

ಸೀಬೆಗಿಡದ ಮೇಲಿನ ಅಳಿಲು, ಪುಕ್ಕ ಒಣಗಿಸುವ ನೀರು ಕಾಗೆ, ಕಲ್ಲಿನ ಸಂದಿಯ ಏಡಿ, ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಉಂಡೆಯಾಗುವ ಅಡಕೆ ಹುಳ, ಕೆಸರಿನ ಪಕ್ಕದ ಕಪ್ಪೆ, ಸಮೀಪಿಸಿದರೆ ಹಾರುವ ಚಿಟ್ಟೆ, ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸುವ ಆಮೆ, ಮುಟ್ಟಿದರೆ

ಮುನಿಯವ ಮಿಮೋಸಾ ಪುಡಿಕಾ, ಗಾಳಿಗೆ ತೊನೆದಾಡುವ ವೃಕ್ಷಗಳು, ಬಿದ್ದಲ್ಲೇ ಕುಂಬಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಮರಗಳು, ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವ ಅಣಬೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳಾಗಿವೆ.

ಭೂಮಿಯ ನಿರಂತರ ಚಲನೆಗೂ, ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವ ಗಾಳಿಗೂ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೂ, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಆಕಾರಕ್ಕೂ, ಉಕ್ಕುವ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೂ, ಚೆಲ್ಲಾಡಿ ಹರಡಿರುವ ಮರುಭೂಮಿಗೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತವಾಗಿರುವ ಹಿಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ, ನದಿ-ತೊರೆಗಳು ಹರಿಯುವ ದಿಕ್ಕು-ವೇಗಕ್ಕೂ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ನಭದತ್ತರಕ್ಕೆ ನಿಂತಿರುವ ವೃಕ್ಷ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ, ಹಸಿರಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಬೃಹದಾಕಾರದ ಪ್ರಾಣಿಗಳವರೆಗೂ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ, ಮಿಳಿತಗಳು ಹೇಗಿವೆಯೆಂದರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ, ಉಳಿದೆಲ್ಲವುದರಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ವಿಪ್ಲವಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ.

ನಿಮ್ಮೆದುರಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಬರಲು ಕಾರಣ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೇ? ಅದು ನೀರಿನಿಂದ ಬಂತೋ? ಬೀಜದ ಪ್ರಭಾವವೋ? ವಾತಾವರಣವೋ? ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕೋ? ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರವಾಹವಿಲ್ಲ, ಚಲನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಜೀವವಿಲ್ಲ, ಜೀವವಿಲ್ಲದೇ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲ, ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಲ್ಲ.

ಯಾರಿಗೂ ಬೇಕಿಲ್ಲದ, ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಈ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಹಾಗೂ ಯಾರದ್ದೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ, ಅಪ್ರಭುಧ್ಧ ಆಲೋಚನೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಲು ನಾವ್ಯಾರೂ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು. ಗುತ್ತಿಗೆ, ಕಾಮಗಾರಿ, ಬಿಲ್ಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಈ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿರುವುದು ದುರ್ದೈವ. ಜೈವಿಕ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕಾಳಜಿಯಿಲ್ಲದ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳ ಕ್ಷಣಗಣನೆ ಆರಂಭವಾಗಲಿದೆ.

ನೆನಪಿಡಿ, ನಮಗಿರುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ...!



- ಧನಂಜಯ ಜೀವಾಳ ಬಿ.ಕೆ., ಮೂಡಿಗರೆ.



ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು

ಆಗ ಸಮಯ..... ಸರಿಯಾಗಿ ನೆನಪಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಂಜೆ ಅಂತು ಖಂಡಿತ. ಆಗ ತಾನೆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ನನಗೆ "ಲೋ ಬರ್ತಿಯಾ ಕಾಡಿಗೆ ! ಬೇಗ ಹೇಳು." ಅಂತ ಮುರಳಿ ಅಣ್ಣಾ ಕೇಳಿದ್ದೆ ತಡ ಜೀಪ್ ಹತ್ತಿ ನಿಂತೆ. ಜುಂ ಎಂದು ಓಪನ್ ಜೀಪಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದ್ದಿ. ಹೋಗ್ತಾ ದಾರಿಲಿ ಡೈವರ್ ರಾಜಣ್ಣ "ಶ್.... ಸುಮ್ಮೆ ಇರಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡೋ" ಅಂದು. ನಾನು ಮುಂಚೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಡುಗಳು ಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, ಓಹ್ ಯಾವುದೋ ಪ್ರಾಣಿ ಸಿಕ್ಕಿಬೇಕು ಅನ್ನೊಂಡೆ. ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಎಲ್ಲ ನೋಡೆ, ಏನು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಛೇ..."ಎಲ್ಲಿ ?? ಏನು?? " ಅಂತ ಅಶ್ವಥ್ ಅಣ್ಣನ ಕೇಳ್ತೆ. ಆಗ ಅವು ತೋರ್ಸಿದ್ದು "ಆಗೋ..ಅಲ್ಲಿ ನೋಡೋ ಆನೆ" ಅಂದು ಆಗ್ಲೇ ನನಗೂ ಅವು ಕಾಣಿಸ್ತೆ. 3 ಆನೆಗಳು ಓಡ್ತಾ ಇದ್ದು.

ಆಮೇಲೆ ಜೀಪ್ ಇಳಿದ್ ಮೇಲೇನೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ನಮ್ ಜೊತೆಗೆ IISc (Indian Institute of Science) ಅವರು ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ರು ಅಂತ. ಅವರು ಆ ಮರ, ಈ ಮರ, ನೋಡ್ತಾ ಯಾವುದ್ಯಾವುದೋ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ್ರು. ನಾನು ಓಹ್! ಓಕೇ...ಅಂತ ಜೊತೆಲೇ ಮುಂದೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವು "ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ 'ಡ್ರೊಸೆರಾ'!!" ಅಂದು. ನಾನು ಅದು ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯ ಅಂತ ತಕ್ಷಣ ಹೊಳೆದೆ ಎಲ್ಲಿ ಅಂತ ಸುತ್ತ ನೋಡ್ತಿದ್ದೆ, ಆದ್ರೆ ಅವು ಕೆಳಗೆ ಯಾವೋ ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡ ತೋರ್ಸಿ ಹೇಳಿದ್ರು. ನಾವು ಹೈ ಸ್ಕೂಲ್ ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿರೋ ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯ ಬುಕ್ ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸ್ತಿತ್ತು ಆದ್ರೆ ಅದರ ನಿಜ ಗಾತ್ರ ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ಚರ್ಯನೇ ಆಯ್ತು. ತುಂಬಾ ಸಣ್ಣ ಇತ್ತು. ಸರಿ ಇರ್ಲಿ ಅಂತ ನೋಡಿ, ಕಾಡೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ್ವಿ.

ಈಗ ಈ ಕಥೆ ಏನಕ್ಕೆ ಅಂದ್ರೆ, ಬಹುಶಃ ಉಹಿಸಿರೋ ಹಾಗೆ ಈ ತಿಂಗಳ ವಿಷಯ 'ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯ! ಅದರ ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಈ ತರಹದ ಸಸ್ಯಗಳು ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಎಲೆ,ಕೊಂಬೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ತವೆ.



ಪಿಕ್ಟರ್ ಸಸ್ಯಗಳ ಗುಂಪು

ಇಂಡಿಯಾನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಡೇವಿಡ್ ಆರ್‌ಮಿಟೇಜ್ ರವರ ಸಂಶೋಧನೆ ಹೇಳುತ್ತೆ, ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ "ಪಿಕ್ಟರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್" (Darlingtonia californica) ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದದ್ದು, ಆ ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೀಟಗಳ ಸೆಳೆಯುವ ದ್ರವದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಕೀಟಗಳ ಹಿಡುಯುವಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವಂತೆ. ಅದು ಹೇಗೆ.....?

ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ.....ಕೀಟಗಳ ಹಿಡಿಯಲು ಈ ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಒಂದು ಟ್ಯೂಬ್ ಆಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಕೀಟಗಳ ಸೆಳೆಯುವಂತಹ ದ್ರವ ಇರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾದ ಕೀಟಗಳು ಬಂದು ಅದರೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಆಗ ಸಸ್ಯ ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರೋ ವಿಷ್ಯ. ಆದ್ರೆ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರ ಬಂದ ಗುಟ್ಟು...ಆ ದ್ರವದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಗಿಡ ಸ್ರವಿಸುವ ದ್ರವದ ಮೇಲ್ಮೈ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಿದ್ದ ಕೀಟ ತಕ್ಷಣ ಮುಳುಗುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದಂತೆ!!



ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರ್‌ಮಿಟೇಜ್ ಮತ್ತು ತಂಡ, ಕೆಲವು ಟ್ಯೂಬ್ ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಿಕ್ಚರ್ ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ದ್ರವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇರಿಸಿ, ಆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಸತ್ತ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬಿಟ್ಟರು. ನಂತರ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಟ್ಯೂಬ್ ನ ನೀರು ಕೂಡ ಪಿಕ್ಚರ್ ಸಸ್ಯದ ದ್ರವದ ಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯ, ಆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಗಳಿಂದ ಪಿಕ್ಚರ್ ಸಸ್ಯದ "ದ್ರವದ ಬಲೆ" ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಲು ಈ ಬಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ನೆನಪಾಗೊ ಗಾಡೆ "ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು" ಅಲ್ಲಾ.....!

ಚಿತ್ರ: ಅಂತರ್ಜಾಲ

ಮೂಲ ಲೇಖನ: societyforscience.org - science for students.



- ಜೈಕುಮಾರ್ .ಆರ್

ಅಧ್ಭುತ

ಅಲೆಯ ದನಿಯೊಳು
ಕಡಲ ಸೌಮ್ಯದೊಳು
ಬಳ್ಳಿಯೊಡಲ ಹೂವರಂಗಿನೊಳು
ಉತ್ತುಂಗದತ್ತರದ ಶಿಖರದೊಳು

ಮೌನದಡವಿಯ ಮೌನದೊಳು
ನೀಲಾಕಾಶದ ವಿಶಾಲದೊಳು
ಕಾಳರಾತ್ರಿಯ ತಾರಾಗಣದೊಳು
ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನ ವಿಹಂಗಮದೊಳು

ಗವಿಯ ಆಘೋಚರದೊಳು
ದಟ್ಟಾರಣ್ಯದ ಸುಂದರ ಸೊಬಗಿನೊಳು
ಮೇಘದಾಕೃತಿಯ ವಿನ್ಯಾಸದೊಳು
ರವಿವರ್ಣ ತೇಜದೊಳು

ಹಿಮದ್ಯವದ ಶ್ವೇತದೊಳು
ಬರಡು ಮರುಭೂಮಿಯೊಳು
ನದಿಕಡಲ ಸಂಗಮದೊಳು
ಅಗ್ನಿ ಪರ್ವತದ ಜ್ವಾಲೆಯೊಳು
ಹುದುಗಿರುವ ಅನಂತ ವಿಶ್ಮಯಗಳ
ಮಹಾಕಾಂತ ಶಕ್ತಿರೂಪ ದರ್ಶನಗಳ
ಅಸಂಖ್ಯಾ ರಚನಾ ಸಂಯೋಜನಗಳ
ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಣವೇ ಒಂದು ಅಧ್ಭುತ

- ಕೃಷ್ಣನಾಯಕ್

ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ



© ವ್ಯಜುಲಾಲ್ .ಎಂ .ವಿ

ಹಸಿರು. ಕೆಂಪು, ಕೇಸರಿ, ಹಳದಿ, ಬಿಳಿ ವ್ಹಾ.....! ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣಗಳು ಇಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ನೋಟ. ಎಷ್ಟು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಸ್ವರೇಸಿ ಕುಟುಂಬದ ಹೂಗಳು. ಇಷ್ಟು ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣದ ಹೂ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣ ಒಂದೆ.



© ವ್ಯಜುಲಾಲ್ .ಎಂ .ವಿ

ಈ ಬೆಟ್ಟವು ಬರಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲ, ಜೀವದ ನೆಲೆ, ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಜೀವದಾತ. ಹೇಗೆನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮಳೆಯನ್ನು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುವ ಹುಲ್ಲುಗಳು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೇ ಸ್ವಂಜ್ ರೀತಿ ಹೊರಬಿಡುತ್ತವೆ ಆ ನೀರೆ ಮುಂದೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ತೊರೆ, ಹೊಳೆ, ನದಿಯಾಗುವುದು. ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಮರವು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಆರಾಮಾಗಿ ನಮ್ಮಂತೆ ಬದುಕದೆ ಸಾವಿರಾರು ಪರಾವಲಂಬಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಪರಾವಲಂಬಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಆ ಮರವೇ ಓದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.



© ವ್ಯಜುಲಾಲ್ .ಎಂ .ವಿ

ಒಂದು ವಸ್ತು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಕೆಲ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲೆಗಳು ಹಸಿರಾಗಲು, ಹೂವುಗಳು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಸುಂದರವಾಗಿ, ಹೂವು ಕಾಯಿಯಾಗಿ, ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣಾಗಿ, ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಕ್ಕಿ-ಪಕ್ಕಿಗಳ ಪಾಲಾಗಿ, ಬೀಜ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡುಗಳಾಗಲು ಮಣ್ಣು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಇಪೋಮಿಯ ಲೈಯರೀ (Ipomoea learii) ಗಿಡ ಇಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೂ ಬಿಡಲು ಮಣ್ಣೆ ಕಾರಣ...!



© ವ್ಯಜುಲಾಲ್ .ಎಂ .ವಿ

ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್ಸ್ಟೈನ್ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, "ಒಂದು ವೇಳೆ ದುಂಬಿಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೆ ಮನುಷ್ಯ ತುಂಬ ವರ್ಷಗಳು ಬದುಕಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ". ಕಂಡಿತ ಅಲ್ಲಾ....! ನಾವು ಈ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲಿನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿ, ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿವೆ....!

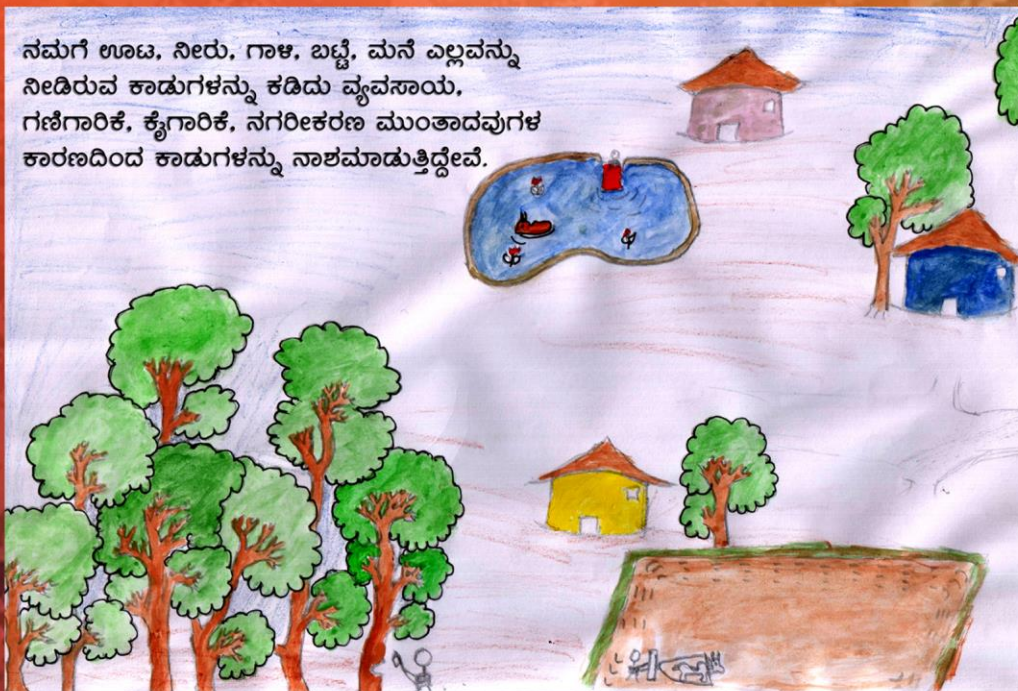
ಮಣ್ಣಿನ ಕೂಸು



ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಜಸಿಯಿಂದ ಶಿಲೆಗಳು ಶಿಥಿಲಗೊಂಡು ಮಣ್ಣಾಯಿತು

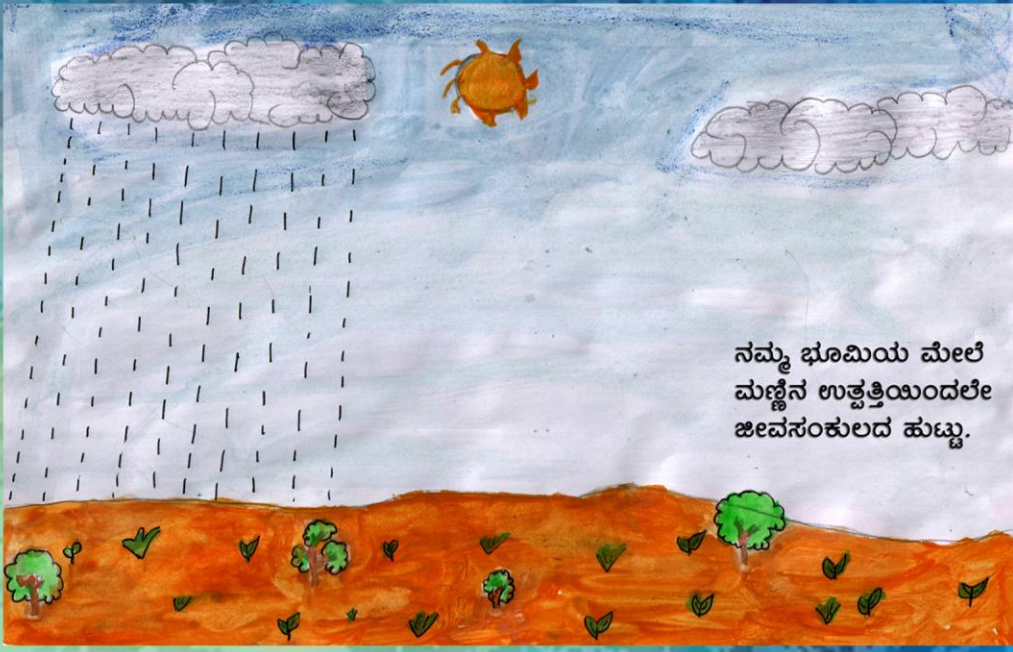


ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ, ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡುಗಳು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ.



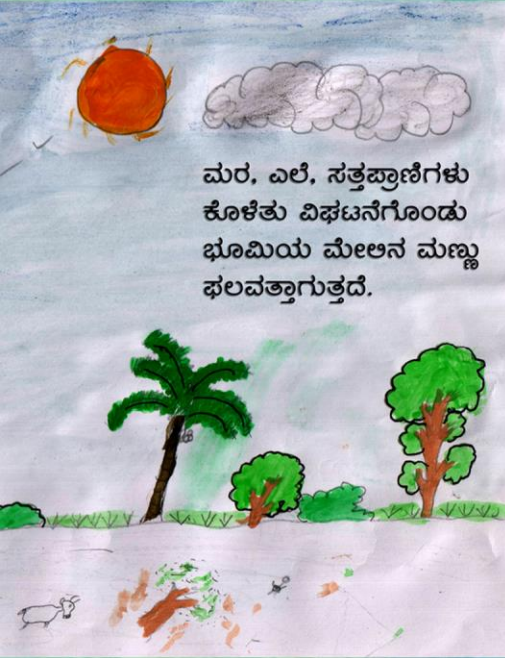
ನಮಗೆ ಊಟ, ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಬಟ್ಟೆ, ಮನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ವ್ಯವಸಾಯ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ನಗರೀಕರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.





ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ
ಮಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದಲೇ
ಜೀವಸಂಕುಲದ ಹುಟ್ಟು.

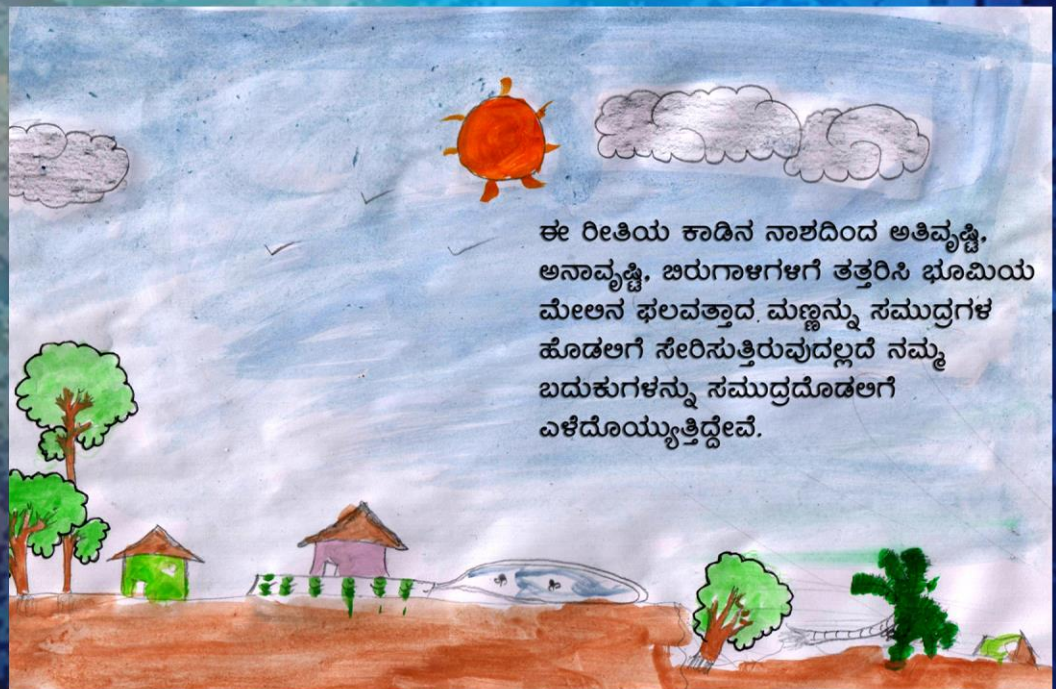
ಯಶವಂತ್ .ಆರ್ ಆರಾಧನ ಶಾಲೆ



ಮರ, ಎಲೆ, ಸತ್ತಪ್ರಾಣಿಗಳು
ಕೊಳೆತು ವಿಘಟನೆಗೊಂಡು
ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಮಣ್ಣು
ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.



ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ
ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ
ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ.



ಈ ರೀತಿಯ ಕಾಡಿನ ನಾಶದಿಂದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ,
ಅನಾವೃಷ್ಟಿ, ಜರುಗಾಳಗಳಿಗೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಭೂಮಿಯ
ಮೇಲಿನ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಮುದ್ರಗಳ
ಹೊಡಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ
ಬದುಕುಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರದೊಡಲಿಗೆ
ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

